

የማረጋገጥ (GROUNDING)፣ ንቁ የመሆን (MINDFULNESS)፣ እና የመዝናናት (RELAXATION) ቴክኒኮች

የፖራሲምፖቲክ (parasympathetic) ነርቭ ስርዓት በአካል-አእምሮ ሂደቶች መካከል ያለ ትስስርን የማረጋገጥ እና የመቆጣጠር ኃላፊነትን ይወጣል።

የፖራሲምፖቲክ (parasympathetic) ነርቭ ስርዓትን ለማንቃት የሚያስችሉ ብዙ ቴክኒኮች እና ስልቶች አሉ። ከአስጨናቂ ወይም ፈታኝ ሁኔታዎች በኋላ በሚከሰት የስሜት ወይም የአዕምሮ መቃወስ ጊዜ የሚደግፉ አረጋጊ እንቅስቃሴዎችን (grounding exercises) እንሆ። የአረጋጊ እንቅስቃሴዎች (grounding exercises) ግብ ከአስጨናቂ ወይም ፈታኝ ሁኔታዎች በኋላ ለሚከሰት የስሜት ወይም የአዕምሮ መቃወስ የሰውነት ፊዚዮሎጂያዊ (physiological) ምላሽን በመቆጣጠር የአሁን ጊዜ ላይ እንዲቆይ መርዳት ነው።

ማረጋገጥ (GROUNDING)

5-4-3-2-1-፡- አምስቱ ስሜቶችን ጥቅም ላይ ያውሉ። መመልከት የሚችሏቸውን አምስት ነገሮች፣ መዳሰስ የሚችሏቸውን አራት ነገሮች፣ መስማት የሚችሏቸውን ሶስት ነገሮች፣ ማሻተት የሚችሏቸውን ሁለት ነገሮች እንዲሁም መቅመስ የሚችሉትን አንድ ነገር ይለዩ።

ሁለትዮሽዊ ማነቃቂያ፡- ክንዶችዎን ያጠላልፉ (በደረትዎ (torso) ላይ በማሳለፍ በኤክስ (X) ቅርፅ ወይም መዳፎችዎን ወደ ታች በመገልበጥ በተቃራኒ ጉልበቶችዎ ላይ ያሳርፉ) ከዚያም ትከሻዎችዎን/ጭኖችዎን ተራ በተራ እያፈራረቁ መታ መታ ያድርጉ። መታ መታ በሚያደርጉበት ጊዜ ወደኋና ወደፊት ወይም ከጎን ወደ ጎን መወዛወዝ ይችላሉ።

ግራ አንጎልን ማንቃት፡- እግሮችዎን ወለል ላይ በጥሩ ሁኔታ ማሳረፍ ከዚያም ቁጥር ወደ ኋላ በመቁጠር፣ እንግሊዘኛ ቋንቋን በመለማመድ፣ የሒሳብ ስሌቶችን በመስራት አካላዊ ከባቢያችንን መገንዘብ

የሙቀት መጠንን መለወጥ፡- የሙቀት መጠንን በመቀየር የነርቭ ስርዓትዎን ድንገት እና ጉልህ በሆነ መልኩ ያነቃቁ-- በረዶ ይያዙ፣ ከቤት ውጭ ይቁሙ፣ ቀዝቃዛ ሻወር ይውሰዱ፣ አንድ ብርጫቆ ቀዝቃዛ ውሃ ይጠጡ፣ ወዘተ

እንቅስቃሴ በማድረግ የልብ ምት ፍጥነትዎን ከፍ ያድርጉ እንዲሁም የደም አክሲድን መጠንዎን ይጨምሩ - ጃምፒንግ ጃክ (jumping jacks)፣ ፋጫ፣ በርፒስ (burpees)፣ በሚወዱት ዘፈን መደነስ፣ ማንኛውም ዓይነት አጭር ስፖርት መስራት፣ ጠንካራ ስፖርት መስራት።

ንቁ መሆን/መዝናናት

ደረጃ በደረጃ ጡንቻን ማዝናናት ውጥረትን ሆን ብለው ከመልቀቅ በፊት ተለይተው በሚታወቁ የሰውነት ክፍሎች ላይ ያሉ ጡንቻዎችን መለጠጥ/መወጠርን ያካተተ ልምምድ ነው (አንዳንድ ሰዎች ከእግር መጀመር እና በሰውነታቸው አልፎ ወደ ጭንቅላት መሄድን ይመርጣሉ ሌሎች ደግሞ ከጭንቅላት በመጀመር ወደ ታች መሄድ ይመርጣሉ)

በዓይነት ህሊና መሳል/መመልከት፡- በዛሬኛ ተከብቦ በዝግታ በሚፈስ ወንዝ አጠገብ እንደቆሙ በዓይነት ህሊናዎ ይሳሉ። የወደቀ ቅጠል አንስተው ቅጠሉን ወደሚፈሰው የወንዝ ውሃ ዝቅ ከማድረግ በፊት ፈታኝ ሐሳብዎን፣ ስሜትዎን ወይም ትውስታዎን በቅጠሉ ጀርባ ላይ ሲያስቀምጡ በሀሳብዎ ይሳሉ። ቅጠሉን፣ እና ቅጠሉ ላይ የጫኑት ሀሳብ/ስሜት/ትውስታ በውሃው ላይ እየተንሳፈረ ከእርስዎ ሲርቅ ይመልከቱ። እንደ አማራጭ፣ ፈታኝ ሀሳቦችዎን፣ ስሜቶችዎን ወይም ትዝታዎችዎን ከፊት ጋር በማያያዝ ከእርስዎ ርቆ ወደ ሰማይ ሲንሳፈሩ ለመመልከት ፈኛውን ወደ ዓየር ሲለቁት በህሊናዎ ይሳሉ።

ከተፈጥሮ ጋር መስተጋብር ይፍጠሩ ፡- በአቅራቢያዎ በሚገኝ የማህበረሰብ አትክልት ስፍራ ወይም ፖርክ ውስጥ የእግር ጉዞ ያድርጉ፣ ይሩጡ ወይም ተራራ ይውጡ

ከስሜቶች ጋር መስተጋብር ይፍጠሩ:- የሚያስደስትዎትን ነገር ያሸቱ፣ የሚያረጋጋ ነገር ያዳምጡ፣ ከሰውነትዎ ጋር ለመገናኘት ይደንሱ ወይም የእግር ጉዞ ያድርጉ:- በሚወዱት ሙዚቃ መደነስ ጭንቀትን ወይም ቁጥን ለማባረር የሚስችል ሁለንተናዊ መፍተሔ ነው፣ እንዲሁም ፈጠን ያለ የእግር ጉዞ ማድረግም ጠቃሚ ነው።

ጥልቅ እና ሆን ተብሎ የሚከናወን ትንፈሳ:- ወደ ውስጥ/ወደ ውጪ የሚደረግ እያንዳንዱን የትንፈሳ ርዝመት ቀስ በቀስ ከፍ ማድረግ ወይም በሆድዎ ላይ እጅዎን በመጫን በሚተነፍሱበት ወቅት እንደሚነሳ እና እንደሚወድቅ ማረጋገጥ። የተስተካከለ ትንፈሳ (Paced breathing) ኦክስጅን ወደ አንጎልዎ እንዲደርስ ያደርጋል እንዲሁም ከልክ በላይ ዓየር ወደ ሰውነትዎ ማስገባት (hyperventilation)/የሽብር ምላሾችዎን (panic responses) ለመቆጣጠር ይረዳል – ወደ ውስጥ/ወደ ውጪ የሚያደርጉትን ትንፈሳ ይቁጥሩ፣ በመመሪያ የሚከናወን የአተነፋፈስ ሺዲዮን በመስመር ላይ ይከታተሉ፣ ወይም እገዛ ከሚያደርግ ሰው ጋር ጀርባ-ለጀርባ ተደጋግፈው ይቀመጡ እና ከሰውዬው አተነፋፈስ ፍጥነት ጋር አተነፋፈስዎን ለመስተካከል ይሞክሩ።